RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak C-218/89 *

I — Toepasselijke communautaire voorschriften

In de gecombineerde nomenclatuur in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB 1987, L 256, blz. 1), luidt de omschrijving van post 9030: „oscilloscopen, spectrumanalysetoestellen en andere instrumenten, apparaten en toestellen voor het meten of het verifiëren van elektrische grootheden; meet- en detectietoestellen en -instrumenten voor alfa-, beta- en gammastralen, röntgenstralen, kosmische stralen en andere ioniserende stralen". Deze post omvat inzonderheid de navolgende instrumenten en apparaten:

— meet- en detectietoestellen en -instrumenten voor ioniserende stralen;

— kathodestraaloscilloscopen en kathodestraaloscillografen;

— andere instrumenten, apparaten en toestellen voor het meten of het verifiëren van spanning, stroomsterkte, weerstand of vermogen, zonder registreerinrichting;

— andere instrumenten, apparaten en toestellen, speciaal vervaardigd voor de telecommunicatietechniek (bij voorbeeld overspraakmeters, versterkingsmeters, vervormingsmeters, ruismeters);

— andere instrumenten, apparaten en toestellen. Deze laatste zijn ingedeeld onder postonderverdeling 9030 81 90, wanneer zij van een registreerinrichting zijn voorzien en niet bestemd zijn voor burgerluchtvaartuigen.

Deze gecombineerde nomenclatuur kent ook een post 8471 20: „digitale gegevensverwerkende machines die, in één huis ondergebracht, ten minste een centrale verwerkingseenheid en, al dan niet gecombineerd, een invoer- en uitvoereenheid bevatten". Volgens aantekening 1, sub m, van afdeling XVI, waarin post 8471 20 voorkomt, omvat deze afdeling geen „artikelen bedoeld bij hoofdstuk 90".

II — De feiten en het procesverloop

1. Op verzoek van Shimadzu Europa GmbH (hierna: Shimadzu) gaf de Oberfinanzdirektion Berlin zes bindende tariefinlichtingen betreffende door Shimadzu als „dataprocessoren (dataverwerkingsmachines)", respectievelijk „computer incorporated" aangeduide toestellen. Volgens de beschrijving van de goederen ging het in vier gevallen om een toestel bestaande uit een dataprocessor met bedieningspaneel, processor, omvormer, elektrische interfaces en elektronische componenten, alsmede een door een kabel verbonden printer/plotter,

* Procestaal: Duits.

en in twee gevallen om een toestel bestaande uit een integrator met een bedieningspaneel, centrale processor, omvormer, printer/plotter, elektrische interfaces en elektronische componenten. Volgens de omschrijving in de bindende tariefinlichtingen waren al deze toestellen bestemd om elektrische signalen van externe analysatoren te meten en deze om te zetten in digitale signalen die met in het programma opgeslagen gegevens worden vergeleken en verder worden verwerkt.

De Oberfinanzdirektion deelde de goederen als „toestellen voor het meten van elektrische grootheden, met registreerinrichting, niet bestemd voor burgerluchtvaartuigen" in onder post 9030 81 90 van de gecombineerde nomenclatuur.

Na bij de Oberfinanzdirektion vergeefs bezwaarschriften te hebben ingediend, stelde Shimadzu bij het Bundesfinanzhof beroep in tot nietigverklaring van de tariefinlichtingen en tot vaststelling dat de toestellen onder post 8471 20 van de gecombineerde nomenclatuur dienden te worden ingedeeld. Zij stelde dat de toestellen in de chromatografie werden gebruikt. De in de chromatografie gebruikte detectoren registreerden als analyseresultaten natuurkundige grootheden die in de vorm van een bepaalde elektrische spanning in de betrokken toestellen werden ingevoerd en in de processoren werden gedigitaliseerd. De bewerking van de gegevens van de centrale verwerkingseenheid geschiedde met behulp van geprogrammeerde mathematische formules. Bij de verwerking van de signalen was niet de absolute waarde van de elektrische transmissie doorslaggevend, doch de temporele wijziging van de natuurkundige gegevens. De gedigitaliseerde gegevens werden tussentijds opgeslagen in het lees-/schrijfgeheugen. Wegens deze werking waren de toestellen niet geschikt voor het meten van een elektrische grootheid, aangezien de elektrische grootheid (hier: spanning) enkel dient voor de transmissie van de natuurkundige grootheden die eigenlijk van belang zijn. De toestellen dienden onder post 8471 20 van de gecombineerde nomenclatuur te worden ingedeeld, daar zij een centrale verwerkingseenheid, een invoereenheid en een uitvoereenheid bevatten, alsmede een lees-/schrijfgeheugen, zodat zij aan alle criteria voor deze tariefindeling voldeden.

2. In zijn verwijzingsbeschikking helt het Bundesfinanzhof over tot de opvatting, dat de betrokken toestellen niet onder post 9030 kunnen worden ingedeeld. Onder deze post vallen namelijk slechts toestellen die dienen om te „meten", dat wil zeggen die bestemd zijn om bepaalde grootheden te meten en de waarde daarvan aan te geven. Daarentegen maakt de omstandigheid dat de werking van een toestel op een meettechnisch procédé berust, dit toestel nog niet tot een meettoestel. Weliswaar meten de betrokken toestellen elektrische grootheden, doch zij zijn niet bestemd om die grootheden aan te geven, dat wil zeggen deze grootheden te „meten".

In haar verordeningen (EEG) nr. 2334/83 van 11 augustus 1983 (PB 1983, L 224, blz. 14) en (EEG) nr. 1368/87 van 18 mei 1987 (PB 1987, L 130, blz. 5) betreffende de indeling van goederen onder post 90.28 A II a van het gemeenschappelijk douanetarief, heeft de Commissie weliswaar uitgemaakt, dat toestellen die vergelijkbaar waren met de onderhavige toestellen, als „toestellen voor het meten van elektrische grootheden" moesten worden ingedeeld, en wel op grond van de overweging dat het „vergelijken van de in elektrische grootheden omgezette analyseresultaten met geprogrammeerde gegevens een meting is".

Volgens de uitlegging van de Commissie zou het aangeven van de gemeten grootheden dus niet als „meten" zijn aan te merken. De verordeningen nrs. 2334/83 en 1368/87 zouden dus, evenals verordening (EEG) nr. 646/89 van de Commissie van 14 maart 1989, waarbij in een aantal verordeningen betreffende de indeling van goederen de codes die zijn vastgesteld op basis van de op 31 december 1987 geldende nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief, worden vervangen door de codes die zijn vastgesteld op basis van de gecombineerde nomenclatuur (PB 1989, L 71, blz. 20), ongeldig zijn, wanneer het in post 9030 van de gecombineerde nomenclatuur gebezigde begrip „meten" de betekenis heeft die het Bundesfinanzhof daaraan zou willen toekennen.

3. Om die reden heeft het Bundesfinanzhof bij beschikking van 16 juni 1989 de behandeling van de zaak geschorst en het Hof de navolgende prejudiciële vraag voorgelegd:

„Moet post 9030 van de gecombineerde nomenclatuur aldus worden uitgelegd, dat ook microgestuurde analysetoestellen voor de chromatografie, als omschreven in de onderhavige verwijzingsbeschikking, daaronder vallen?"

De verwijzingsbeschikking van het Bundesfinanzhof is op 13 juli 1989 ter griffie van het Hof ingeschreven.

4. Krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door J. Sack, juridisch adviseur, bijgestaan door R. Kubicki, ambtenaar van het Ministerie van Justitie van de Bondsrepubliek Duitsland, die in het kader van de uitwisseling met nationale ambtenaren ter beschikking is gesteld van de juridische dienst van de Commissie.

5. Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en de advocaat-generaal gehoord, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

6. Bij beschikking van 13 juni 1990 heeft het Hof de zaak naar de Derde Kamer verwezen.

III — Samenvatting van de bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen

Enkel de Commissie heeft schriftelijke opmerkingen ingediend.

Zij stelt dat in casu de vraag is, of microgestuurde analysetoestellen voor de chromatografie als „apparaten en toestellen voor het meten of verifiëren van elektrische grootheden" van post 9030 van de gecombineerde nomenclatuur dienen te worden aangemerkt.

Deze vraag dient bevestigend te worden beantwoord, indien men de uitlegging volgt, die de Commissie zelf aan tariefpost 90.28 A II a („... andere meetinstrumenten voor elektrische grootheden") van het tot 31 december 1987 geldende gemeenschappelijke douanetarief heeft gegeven in voornoemde verordeningen nrs. 2334/83, 1368/87 en 646/89, alsmede in verordening (EEG) nr. 2054/83 van 20 juli 1983 betreffende de indeling van goederen onder post 90.28 A II a van het gemeenschappelijke douanetarief (PB 1983, L 202, blz. 7) en in het in PB 1986, C 102, blz. 5, gepubliceerde tariefbesluit.

De Commissie betwijfelt evenwel of zij haar standpunt kan handhaven na het door het Hof op 28 februari 1989 gewezen arrest (zaak 19/88, ICT en BFI Electronique SA, Jurispr. 1989, blz. 577). In dat arrest heeft het Hof verklaard, dat enkel toestellen die bestemd zijn om elektrische grootheden te bepalen, als „toestellen voor het meten van elektrische grootheden" kunnen worden aangemerkt, terwijl toestellen die een andere functie hebben (in het door het Hof besliste geval: „de controle van elektronische onderdelen"), niet daaronder vallen, ook al worden daarbij elektrische grootheden bepaald en gemeten.

De toestellen waarom het in het hoofdgeding gaat, verrichten voornamelijk metingen van elektrische grootheden, doch zij beperken zich niet tot het aangeven van elektrische grootheden; zij werken namelijk aldus, dat de spanning van ingevoerde elektrische signalen wordt geregistreerd (dus gemeten) en vervolgens met in het geheugen opgeslagen waarden wordt vergeleken en op deze wijze wordt geanalyseerd. Volgens het arrest van 28 februari 1989 zou dit volstaan om het toestel het karakter van meettoestel te ontnemen.

De Commissie acht de door haar tot dusverre voorgestane mening nog steeds overtuigend, doch zij gaat ervan uit, dat het Hof zijn rechtspraak zal handhaven, aangezien de structuur en de bewoordingen van de gecombineerde nomenclatuur niet afwijken van die van de oude nomenclatuur waarop het arrest van 28 februari 1989 betrekking had.

Wel ging het in dat arrest om de afbakening van meettoestellen ten opzichte van controletoestellen, terwijl in casu moet worden onderzocht, of de betrokken toestellen eventueel als toestellen voor het verifiëren van elektrische grootheden kunnen worden aangemerkt. Het zou evenwel in overeenstemming met de geest van het arrest van het Hof zijn, om onder controletoestellen enkel te verstaan, die toestellen die uitsluitend bestemd zijn om te controleren of elektrische grootheden aanwezig zijn en in voorkomend geval de eigenschappen ervan te bepalen. In de toestellen waarom het in het hoofdgeding gaat, worden elektrische signalen en waarden gebruikt om andere gegevens vast te stellen dan die betreffende elektrische grootheden, namelijk gegevens betreffende de samenstelling van stoffen.

Op grond hiervan zal het Hof de gestelde vraag waarschijnlijk ontkennend beantwoorden. Zodra het arrest is uitgesproken, zal de Commissie de noodzakelijke consequenties daaruit trekken voor de uitoefening van de haar verleende bevoegdheden.

F. Grévisse
rechter-rapporteur